

Rapport från naturguidning vid Gammelström och Tyresta med Jobbverket 11 september 2019

Martina Kiibus

Vi samlades vid parkeringen på Prästängen. Det regnade hela morgonen, men precis när deltagarna klev ur sina bilar sprack det upp och vi fick en jättefin dag tillsammans. Sju personer deltog, varav tre med gåsvårigheter. En av dem gick med rullator, de andra kunde gå för egen hand.

Vi gick gemensamt bort till Gammelström, i sakta mak så att alla skulle hinna med och så att vi kunde stanna upp och titta och uppleva och förundras. Började med en fin vriden torraka som står vid entrén till skogen. Tittade på alla små hål som skalbaggar gjort för att ta sig in i och ut ur trädet och pratade om hur mycket liv det är i ett träd när det är dött. En björk var full med fnösketickor, pratade om att man kan göra eld med dem.

Vi blickade ut över Tyresö-Flaten, denna fina sjö som är omgiven av gammelskogen. Några ljungblommor stod fortfarande i blom och ett fint bestånd liten blåklocka växte i en slänt. Blåklockorna hade fina regndroppar på blommorna, så vi pratade om att de fungerar som paraplyer för insekter när det regnar.

På en stock lyste cinnobertickorna i vackert orange-rött. I strandkanten växte pors som deltagarna fick dofta på. Mossan börjar också bli så fin nu, särskilt när det regnat lite. Vi tittade särskilt på björnmossan som är så härligt "mossgrön". I den stack det upp små piggar av bägarlav, som också väckte en hel del förundran. Vi hittade också en hel del harsyra, en gammal favorit som de åt med glädje!

Gräsänder simmade runt i sjön, vi tittade på hur man kan se skillnad på könen även när hannarna börjar tappa sina praktfärger. Ett knölsvanpar simmade förbi i det spegelblanka vattnet, så vackert.

Bävern hade lämnat tydliga spår i strandkanten, vi fascinerades över deras tandavtryck i stubbarna. Överhuvudtaget är det här en grupp som har lätt för att stanna upp och förundras. Att se det sinnliga och det vackra. Men också att leka och skratta.

Det är också så roligt att se hur deltagarna utvecklas, jag har ju träffat de flesta många gånger nu. En av deltagarna som är otroligt pratig, sade spontant: "Vad tyst och skönt det är här". Så då stod vi alla tysta en stund och bara njöt. En annan deltagare klev fram mycket mer än han brukar. Han ställde frågor till gruppen och mig och ville gärna guida och berätta. Jätteduktig! Så tack vare honom tog vi upp en hel del träd, som ek, al, hassel, björk, asp, gran och tall. Men även liljekonvaljblad, blåbär, lingon och smultronblad. Han visade kottar och ormbunkar och var härligt aktiv och engagerad. Så fint att se hur hela han växte med uppgiften.

Vid Gammelström lyssnade vi på det porlande vattnet och kastade stenar i vattnet. Här delade vi upp gruppen, så att de som hade svårare att gå följde med en handledare till eldstaden vid Lillsjön och vi andra gick in i Tyrestaskogen. Skogen som möter en på andra sidan Gammelström är verkligen helt fantastisk. Nu tittade solen fram och ljuset silades ner genom trädstammarna.

Skägg- och tagellavar hängde ner från granarna, så vi pratade om att de växer långsamt och behöver bra luft för att kunna växa. Och så fyllde vi våra lungor tillsammans och andades in den friska luften.

Vi plockade också svamp tillsammans. Trattkantarell, kantarell och svart trumpetsvamp. Mysigt att gå och träna blicken på att spana efter svampar i mossan.

Vid Oppsättra pratade vi om torpet och dess historia. Några såpnejlikor stod fortfarande i blom, berättade att man använde deras rötter till att göra tvål förr och att det är en typisk torparväxt. Liksom syrénbuskarna som växte vid torpet. Vi gick bort till några grovstammiga ekar och beundrade dessa imponerande träd. Här fanns det också flera nyponbuskar, så vi pratade om att de har mycket c-vitamin – och klipulver... Mittemot torpet växte det harklöver, så vi plockade några och tog med oss tillbaka till de andra deltagarna så att de fick känna de mjuka blommorna mot kinden.

Vi vände tillbaka och gick ner till Lillsjön där vi mötte de andra som precis kommit dit. Där gjorde vi upp en eld tillsammans och grillade korv vid sjön. En fin och skön stund.

När vi gick tillbaka så var luften full av trollsländor. En sorgmantel flög runt framför oss också och satte sig på ett blad nedanför oss och visade upp sina vackra vingar. Vi tittade också på den lilla rosa stinknävan med sina fränt doftande blad.

Vi avslutade vid parkeringen, nöjda och glada över att det blev en så fin och härlig dag.